

OBČASNÍK RUŽOMBERSKÝCH EVANJELIKOV

DEDIČSTVO

číslo 2004/1

ROČNÍK 8

Z obsahu čísla:

- *Výzva evanjelickým učiteľom*
- *Výročný konvent*
- *Na slovíčko so Ž. Bellušovou*
- *Podujatia počas Pôstu a VN*
- *Prvé zhromaždenie členov
Občianskeho združenia
Vladimíra Pavla Čobrdu*

KRÍŽ JE KLÚČ

(čítajte na nasledujúcej strane)

SLOVO NA ÚVOD

(tento krát od Bengta Pleijela)

KRÍŽ JE KLÚČ

Raz vraj jeden chlapec stretol biskupa, ktorému visel na krku kríž. Chlapec sa pozrel najprv na kríž, potom na biskupa a spýtal sa: „To, čo máš na bruchu, je nejaký kľúč?“ Biskup sa zamyslel a odpovedal: „Áno, je to kľúč.“

Kresťania môžu mať na mnohé otázky odlišné názory. Aj tajomstvo kríža môžu vyjadrovať rozličným spôsobom. Ale v každom prípade boli vždy zajedno aspoň v tom, že **kríž je samým srdcom kresťanstva, stredobodom viery, fundamentom našej nádeje, inšpiráciou pre našu lásku. Kríž je kľúč, ktorým sa otvárajú najhlbšie tajomstvá o Bohu a o svete, o človeku a jeho problémoch, o živote a smrti.**

V Novej zmluve sa píše hlavne o tom, čo povedal a vykonal Ježiš. Ale keď sa blížia posledné týždne Jeho života, výpovede o Ňom sú čoraz podrobnejšie. Do detailov je zaznamenaný Ježišov rozhovor s učeníkmi, i správy o uväznení, vypočúvaní, nesení kríža, o ukrižovaní a zmŕtvychvstaní.

Z Matúšovho a Markovho evanjelia tretina, z Lukášovho štvrtina

a z Jánovho celá polovica sa zaoberajú Veľkým týždňom. Ježiš sám často hovorí o tom, čo sa má vtedy stať, pričom znovu a znovu zdôrazňuje svoje „musím“. On musí ísť do Jeruzalema, aby bol ukrižovaný. Veľmi mu záleží na tom, aby povedal, že to, čo sa stane na kríži, nie je nezmyselné utrpenie. Všetko smeruje k tomu, aby mohlo byť vyslovené: Kristovo telo za teba vydané. Kristova krv za teba vyliata.

V apoštolskom vierovyznaní sa prechádza od Ježišovho narodenia z Márie Panny rovno k slovám, že Ježiš trpel pod Pontským Pilátom a bol ukrižovaný. Určite to nie je preto, že by nebolo dôležité, čo Ježiš robil, ale preto, že všetko dostáva svetlo z kríža. Kríž je kľúč.

Kríž je kľúč, ktorým sa otvára prístup smerom nahor, k Bohu; k pochopeniu, kto Boh je. Nie je ďaleko, niekde za nedohľadným vesmírom. On zostupuje dolu, do našej biedy, dolu, do ľudskej zloby, preráža si cestu k nám cez utrpenie, plače s nami, vykričí našu opustenosť. Ylva Eggehornová napísala báseň, s názvom **Žiadny iný boh**

nemá rany. V nej vyjadřila myšlienku, že iba Boh, v ktorého veríme, bol zranený; „Jeho tvár svedčí o tvojej bolesti, ktorú On každý deň berie do seba,“ píše Ilva. On, ktorý je Svetlo, vchádza do našej tmy. Pretože do nej prenikol On, nikdy sa nestane „pratmou“.

Kríž je kľúčom, ktorým sa otvára smerom dovnútra dom nášho vlastného života. V ňom

je tak veľa toho, čo je zamknuté. Potácame sa dokola vo svojich problémoch. Uzatvárame sa do trpkosti a sklamaní, do závislosti a sebaľutovania. Keď ticho a pokorne stojíme pri kríži, nájdeme aj u Ježiša všetko, čoho sa my bojíme a nad čím vzdycháme. Možno sa cítime opustení – presne tak ako Ježiš. Bojíme sa urážok, znevažujúcich slov, pohŕdavých posmeškov – aj toto musel Ježiš podstúpiť. Bojíme sa, že bude spochybnené naše úsilie – Ježiš bol tiež spochybňovaný. Bojíme sa

bolestí, smrti – je však uzdravujúce, že môžeme sedieť pod krížom a hovoriť s Ježišom o všetkom, čo nás tak veľmi ťaží. Základným spôsobom človek pociťuje to, čo vyjadruje švédsky pieseň: „Odohráva sa tu blahoslavená výmena: Ty berieš našu vinu a dávaš nám svoj pokoj“.

Kríž je kľúč, ktorým sa otvára cesta aj smerom von, k druhým.

Na kríži vystiera Ježiš k nám svoje ruky. „Nikdy nezatvorené náručie Tvojej lásky nás večne k Tebe tiahne“ (švédsky spevník). Ak máme my, ktorí sme takí rozdielni a názorovo odlišní, nájsť niekedy niekde jeden druhého, tak je to pri kríži. Tam stretávame jedni druhých a smieme žasnúť nad tým, ako sme milovaní.

Ježiš nechce stáť vonku. Prečo neotváraš? Stratil si kľúč?

Z knihy: „Prežiť v Laodikei“, ktorú vám srdečne odporúčame a môžete ju dostať u nás na fare.

ĎAKUJEM ZA BIBLIU (SVEDECTVO)

Som rada, že môžeme byť deťmi Božími. Uvedomujeme si, čo všetko toto jednoduché slovné spojenie zahŕňa? Máme alebo poznáme rodičov, ktorí by pre svoje deti urobili čokoľvek. Vychovávajú a starajú sa o nich ako najlepšie vedia. Sme deťmi, ktoré chcú ísť svojou vlastnou cestou, nedáme si poradiť, sme tvrdohlaví. Ako v našich

rodinách, podobne je to vo vzťahu s naším Bohom - nebeským Otcom. Chce pre nás to najlepšie, dáva nám to najlepšie, avšak my sme presvedčení, že sme pánmi našich životov a chceme sa rozhodovať sami a ísť svojou vlastnou cestou. V živote nastanú určité rozhodujúce situácie, ktoré nás pozastavia. Uvedomíme si svoje chyby, svoju slabosť, svoju ne-

dokonalosť, svoju bezmocnosť. Reagujeme rôznym spôsobom. Budme však vďační za takéto chvíle. Pán Boh nás odvracia z nesprávnej cesty, poukazuje na inú. Začneme sa meniť. Už nechceme byť zameraní na seba, žiť len pre seba a rozhodovať podľa svojej vôle. On nám ukazuje Svoju vôľu, mení nás, formuje na dokonalejší obraz. Stačí len naša ochota a pokora. Máme okolo seba ľudí, aby sme sa vzájomne poznali a povzbudzovali a spoločne rástli v poznávaní Jeho múdrosti. Máme Jeho Slovo, v ňom sú odpovede na mnohé naše otázky. Ďakujem za Bibliu, ktorá je inšpiráciou pre každý deň. Pán Boh sa nám dáva spoznávať – stačí o to prosiť a využívať

možnosti, ktorých nie je v našom cirkevnom zbore málo. Môžeme sa stretnúť na službách Božích a počúvať výklad Slova. Tiež máme biblické hodiny, kde sa môžeme pýtať a hľadať odpovede na otázky. Stretávajú sa už deti na Detskej besiedke, i dorast, mládež na svojich stretnutiach. Pre rodiny sú vhodné stretnutia rodiniek, kde sa spoznávajú, zabávajú a zdieľajú deti spoločne s rodičmi. Nezabúdajme na osobný rozhovor s Bohom. Je veľa vecí, za ktoré máme ďakovať a nájdeme aj tie, za ktoré chceme prosiť. Budme dobrými deťmi a služobníkmi Pána Boha – nášho nebeského Otca.

Katarína Štechová

Z klenotnice múdrosti

„Nechceme byť ako pohania. Tí chodia k svojim bohom, len keď sa im vodí zle. Podľa prospechárskeho hesla: Dám, aby si mi dal. Ja dám tebe a ty dáš mne. Niečo ti teraz, Bože obetujem, niečoho sa zrieknem, a ty mi to – keď budem potrebovať – zasa vrátiš.“

Dietrich Bonhoeffer

„Kresťania stoja pri Bohu vždycky, v radosti i v smútku. Vedia, že i On pri nich vždy stojí. Boh pre nich nie je účelovou hodnotou. Rešpektujú Ho bez toho, aby za to čakali nejakú odmenu.“

Lubomír Kabíček

„Nehľadaj Boha v hlave, ale v srdci.“

Anton Štefánek

„Väčšina ľudí a osobitne kresťania, sú teplomery. Ukazujú teplotu väčšinyvej mienky. Nie sú však termostatmi. Nemenia a neregulujú teplotu spoločnosti.“

Martin Luther King

„V čom záleží svätenie sviatočného dňa? Nie v tom, že sa nepracuje alebo že si oblečieme svoje najlepšie šaty, ale v tom, že sa zaoberáme Božím slovom a cvičíme sa v ňom. A tak proti 3. Božiemu prikázaniu hrešia nielen tí, čo hrubým spôsobom zneužívajú a znesväcujú sviatok, ako napríklad tí, čo pre

lakomstvo alebo ľahkomyseľnosť nepočúvajú slovo Božie, ale aj tí, čo počúvajú slovo Božie ako ktorúkoľvek inú rozprávku a len zo zvyku idú na kázeň a z nej odchádzajú, takže na konci roku vedľa len toľko ako pred rokom. ... Božie slovo po-

čúvame nevážne a bezstarostne. ... Je to nebezpečná a škodlivá nákaza, ktorou diabol ošialil a oklamal mnohé srdcia, aby nás premohol a znova nebadane zbabel Božieho slova.“

Martin Luther

AKTUÁLNE

Výzva evanjelickým učiteľom

Od septembra 2004 bude možné učiť ev. náboženstvo i na 1. stupni ZŠ ako povinne voliteľný predmet. Naša cirkev plánuje poriadat' v júli kurz pre **ev. učiteľov, ktorí by sa na školách, kde pôsobia, podujali vyučovať ev. náboženstvo na 1. stupni. Prosíme našich učiteľov o ochotu a pomoc v tejto veci.** Bez nej zostane spomínaná možnosť iba nenaplnenou, premárnenou príležitosťou.

Dňa 29. mája 2004 bude sústredenie všetkých učiteľov, ktorí sa prihlásia prostredníctvom ev. farských úradov.

Spomínaný kurz - sústredenie sa v júli 2004 uskutoční regionálne - zakaždým s rovnakou témou: „**Kurzy prípravy katechétovej a vyučujúcich ev. náboženstvo na 1. stupni ZŠ**“ takto:

V Metodickom centre Myjava: 9.-10. júla 2004.

V Metodickom centre Dobrá Niva: 16.-17. júla 2004.

V Metodickom centre Prešov: 22.-23. júla 2004.

Ide vždy o piatok a sobotu. **Prosíme, aby sa ochotní záujemcovia prihlásili na našom ev. farskom úrade najneskôr do 16. mája, 2004. Ďakujeme!**

Absolventom kurzu udelia dištriktuálni biskupi kanonickú misiu (= cirkevné oprávnenie vyučovať ev. náboženstvo).

Prečítajte si najprv biblický text z Markovho evanjelia 1,29-39

Zlé jazyky tvrdia, že Peter zaprel Ježiša preto, lebo mu uzdravil svokru. Ak by bol tento blud pravdou, nemal by nám dávať biblický text čo povedať. Text Písma, hoci je starý, predsa čo povedať má. Tne do živého. Cielí hlbšie ako k vtípkovaniu. Kam cieľ? - **K základnej úlohe cirkvi. Je ňou troje.** Čo? - Dostaneme sa k tomu o chvíľku. Predtým si pripomeňme, že dobrá - stabilná stolička potrebuje nie menej ako tri nohy. Tiež pevný povraz, ktorý sa rýchlo nepretrhne, je spletený aspoň z troch prameňov (Kaz. 4,12c). My kresťania, ak máme plniť poslanie Pánovej cirkvi, nemôžeme opustiť či zanedbávať 3 základné úlohy. Novozmluvná gréčtina ich označuje ako **leitourgia, martyria a diakonia**. Leitourgia (odtiaľ pochádza slovo liturgia) je to, čo sa týka nášho vzťahu - nášho spoločenstva s Pánom Bohom - mohli by sme hovoriť o modlitbe. Martyria značí svedectvo - zvešť o Bohu. Diakonia - to je služba blíznym. **Modlitba** (liturgia), **svedectvo o Božích činoch** (martyria) a **služba blíznym** (diakonia) **sú naše 3 základné úlohy.** - Sú tým, čo má určovať život každého cirkevného zboru - i nášho. Keď je ktorákoľvek z týchto úloh zanedbávaná, konaná iba „akože“, dochádza k podobnej situácii, ako keď sedíme na trojnožke, ktorej niektorá z 3 nožičiek je silne nalomená...

V úryvku z Markovho evanjelia

sú **svedectvo, služba i modlitba prirodzene prepojené.** Pán Ježiš v synagóge učil - zvestoval Božie slovo (martyria). Zároveň počujeme aj o Jeho službe chorým (diakonia), aj o čase, ktorý trávil výlučne s Bohom v modlitbe (liturgia). **Svedectvo či zvestovanie evanjelia, služba blíznym a modlitba - 3-jitá základná úloha cirkvi. Martyria, diakonia, liturgia sa majú pocitvo konať - diať i v našom zbere.** V tomto smere máme pracovať. Cirkevný zbor v tomto ohľade buď slúži - buď pracuje, alebo prestáva byť cirkvou Kristovou. „Pre cirkev nie je ideálne, keď je z nej cintorín, kde všetci odpočívajú ticho a mlčky. V cirkvi sa musí vždy niečo diať“ (B.Pleijel). To niečo nesmie byť vybijaním sa v aktivitách, ktorými oslavujeme seba, ale skutky, ktoré oslávia nebeského Otca (Mt 5,16): **svedectvo, služba a modlitba.** Buď to ako cirkev verne konáme, alebo sa spreneverujeme našej úlohe.

Neprehliadnime ešte čosi podstatné, čo dávať text Písma hovorí do nášho času: Ježiš pôsobí verejne i skryte - v synagóge (dnes by sme povedali v kostole) i v rodine (v tomto prípade v Petrovej domácnosti). Slúži zástupom i celkom osobne - jednotlivému človeku. Nezabúdajme na to ani v našom cirkevnom zbere. **Dôležité je, čo sa deje v kostole, ale nemenej, čo sa deje doma, v našich domác-**

nostiach. Ak nám, súčasným evanjelikom, chýba čokoľvek zo spomínaných prvkov: **vyznávanie viery** účasťou na službách Božích – **na verejnosti**, ale **aj** doma, **v skrytosti**, **učenie sa** porozumieť **Božiemu slovu i Jeho zvestovanie**, **služba** väčšej **skupine** - cirkevnému zboru **i služba celkom osobná - jednotlivému človeku**, **čas na službu** ľuďom **i čas keď sme s Bohom** sami – v modlitbe, znamená to s veľkou pravdepodobnosťou deformáciu kresťanstva. Pánovi Ježišovi záležalo na všetkých týchto dôrazoch. Chce mať zdravú cirkev, no nie iba v synagóge – v kostole. Chce tiež, aby Božie uzdravenie prichádzalo aj do rodín. Učí na cirkevnej pôde, ale pamätá i na tých, ktorí do kostola prísť nemohli, či už pre chorobu, alebo preto, že boli nábožensky nečistí. (v reči Biblie: posadnutí démonmi). Mnohí nečistí duchovia sú aj dnes v akcii. **Naším poslaním, ako Pánovej cirkvi, je byť Božou nemocnicou, priestorom, kde ľudia zažijú: tu mi Boh cez slová i skutky ľudí, ošetrí rany môjho vnútra, obviaže moje ubolené srdce.**

Začal som Petrovou svokrou. Text zaznamenáva, že posluhovala Ježišovi. V onej dobe to bola mi-

V SPRÁVE O ŽIVOTE NÁŠHO CIRKEVNÉHO ZBORU ZA ROK 2003 ĎALEJ MIMO INÉHO ODZNELO:

Bohoslužobný život:

Život kresťana je podobný výstupu na kopec. Z kopca dolu to ide ľahko, neraz až nebezpečne rýchlo. Kde však nabrať vnútornú silu, kto-

moriadna výsada, lebo rabínom smeli slúžiť iba muži. Dnes, ako by sa „karta obrátila“. Mužov, ktorých slúžia, je menej ako žien. Do služby Pánovi sme pozvaní všetci, ktorí Mu dôverujeme: muži i ženy, vekom pokročilí i tí, čo sa radia skôr k mladším. **Nech k našim cieľom i do budúca patrí, mať nielen plný kostol, ale najmä mať plno ľudí pravidelne zapojených do služby zboru.** – **Nech sa z milosti Božej stávame ľuďmi, ktorí vedia, že zanedbávaním modlitby, svedectva o Bohu a služby blízkym by náš cirkevný zbor bol evanjelickým iba podľa mena.** Amen.

Modlitba (voľne podľa B. Pleijela): Pane, ukáž mi, ako je to so mnou, s nami, s naším zborom. Urob nás jasnozrivými, aby sme rozpoznali, čím sa vlastne zaoberáme. Daj nám vidieť, čo nás zvádza a vedie do duchovnej smrti. Priťahuj nás k Tebe a pomôž nám vidieť nielen náš stav, ale aj to, že Ty nás môžeš uzdraviť a dať nám nový život. Amen.

(Z úvodnej časti výročnej správy o živote nášho cirkevného zboru za r. 2003 vypracovanej zborovým farárom).

rá by nás niesla dopredu alebo nahor? – Švédsky ev. farár Bengt Pleijel múdro radí: Nezapudni natankovať! Ako auto – i my potrebujeme ben-

zín a servis. Nepremeškajme, okrem príčiny choroby, smeny v zamestnaní či starostlivosti o najmenších a chorých, služby Božie. Aspoň tie neďefne nie! Dovoľme, nech nás tu objíma a naplní Kristova láska. Ona je schopná niesť nás dopredu i nahor.

Na každých službách Božích zaznie prinajmenšom jedno slovo adresované aj tebe, mne. Slovo, ktoré chce do nás Pán zasiahť ako semiačko. Zrodí sa z neho nový život, nová nádej pre nás jednotlivo aj ako spoločenstvo cirkvi. **Priemerná účasť na hlavných službách Božích: 202 (o 7 viac ako v r. 2002).** slávnostné sl. Božie: 285 (-5), štvrtkové večerné sl. Božie: 21 (-1), pôstne večierne: 17 (-3), adventné večierne: 18 (-1).

Nešporné sl. Božie na filiách: priemerná účasť: v Liptovských Sliachoch: 14 /+2/; v Liptovskej Štiavnici: 21 /+5/; v Liskovej: 48 /-9/.

Na službách Božích sme sa stretávali i v Domove dôchodcov v Likavke: 17 (+1).

Modlitebné stretnutia:

Nedostatok času je charakteristický pre našu dobu, asi však nie len pre ňu. Veď aj Ježiš si musel čas na modlitbu „ukradnúť“ – vstal „zavčasu nad ránom, ešte za tmy ... a modlil sa“ (Mk 1,35). Ide o správne zoradenie si priorit. **Na modlitebných stretnutiach sme sa zišli v pôste, priemerná účasť: 9 (-2) i v advente: 12 (+2).**

Sviatosti:

a) Krst svätý:

B. Plejmel píše, že keď bol pokrstený Ježiš, šlo o takú dôležitú udalosť, že si tam dala zraz celá Svätá Trojica. Syn stojí uprostred prúdiacej vody, nad Ním sa otvára nebo. Počuje Otcov hlas a vidí zostupovať Ducha Svätého.

Veríme, že i pri krstoch v našom kostole sa deje čosi nemenej dôležité a celá Svätá Trojica žehná pokrstených v meno Otca, Syna i Ducha Svätého. Tí, ktorí boli pokrstení v dospelosti, ale aj my - rodičia, krstní a starí rodičia dbajme, aby o nás a našich deťoch neplatilo: Je pokrstená len ich pokožka, lebo vedú nekresťanský život. Byť pokrstený je záväzkom žiť kresťanský – Kristovi milý život. **Pokrstených bolo spolu 10 (-9)**, z toho 1 chlapec, 6 dievčat. Tiež 1 sestra a 2 bratia na vlastné vyznanie viery pred konfirmáciou. V našej najstaršej matrike pokrstených máme záznamy od r. 1906. Sedem malých dieťaťok pokrstených vlni a v r. 1989, je najnižší stav pokrstených detí v týchto záznamoch vôbec. Pravda viac, ako o absolútne čísla ide i vernosť sľubom daných Pánovi pri krste svätom.

b) Večera Pánova:

Predchádza jej spoveď. Evanjelik nesmie uvažovať: je nepodstatné, ako si počínam, veď sa z toho vyspovedám. Biblické slovo pre vyznanie je „exhomologe“, čo znamená „otvorene vyznať“. Ide teda o rozchod so zlom. Zotrvávať v hriechu, strpčovať život blížnym, je

nemúdre. Tým by sme dovolili, aby v nás hriech zostal a zadusil náš duchovný život. Receptom proti tomu je, aby sme pravidelne a opravdivo prichádzali pred „Veľkého lekára“ na lekársku kontrolu. Lekár Ježiš nám ponúka akútnu a permanentnú starostlivosť. Chce, aby do nášho života i do našich rodín prichádzalo Božie uzdravenie.

Celkovo prijalo Večeru Pánovu v našom zbore 2.400 bratov a sestier (+43) (M: 614 /+14/, Ž: 1.786 /+29/).

Konfirmácia:

Konfirmandov učíme, že pri konfirmácii budú osobne vyznávať vieru v Pána Boha a sľubovať vernosť Jemu i ev. a v. cirkvi. Žiť verne Pánu Bohu znamená, že v živote sa chceme riadiť Božím slovom a nechceme Pána Boha zarmucovať myšlienkami, slovami ani skutkami, ale Ho milovať a poslušne Mu dôverovať. Máme sa snažiť žiť tak, aby celý náš život bol pre iných pozvaním ich ku Kristovi.

Zostať verným Evanjelickej a v. cirkvi značí starať sa o rast svojej viery: modlitbami, čítaním Biblie a ev. tlačie a duchovnej literatúry, pravidelnou účasťou na službách Božích, cirkevných aktivitách, brigádach, finančných zbierkach, službou blížnym, príkladným usporiadaným životom v rodine, čestnosťou v povolani i osobnom živote. K vernosti

Ev. cirkvi patrí aj: uzavretie manželstva ev. spôsobom, vychovávanie svojich detí v duchu evanjelia - aby ony v našej cirkvi mohli spoznať Pána Boha; usilovanie sa o to, aby ev. cirkev bola cirkvou živou. .

V roku 2003 bolo v našom zbore **23 konfirmovaných - t.j. o 6 viac ako v r. 2002.** Z toho **11 (+3) po dvojročnej príprave** (8 bratov, 3 sestry) a **12 (+3) dospelých** (7 bratov, 5 sestier). Za pomoc pri práci s konfirmandmi ďakujeme Slavovi a Katke Lukáčovcom, Jankovi Lacoovi a Martinke Camberovej.

Už po niekoľkýkrát bolo konfirmovaných viac dospelých ako detí.

Tak, ako už aj počas niekoľkých predchádzajúcich rokov, i začiatkom r. 2003 sa konalo stretnutie s rodičmi konfirmandov z 2. ročníka a o týždeň neskôr aj s rodičmi konfirmandov z 1. ročníka. Dôležité je, čo sa deje v kostole, či na fare počas prípravy, ale nemenej dôležité je, čo sa deje doma, v našich domácnostiach.

Pristúpili a vystúpili z cirkvi:

Do našej cirkvi **boli prijatí 2** bratia (-2). Po príprave prestúpili do ECAV z rímskokatolíckej cirkvi na základe svojho slobodného rozhodnutia.

Vystúpenie z cirkvi: 2 (+1). Išlo o dvoch bratov, z ktorých jeden - ako sa ukázalo - vystúpil z ECAV už v r. 1969 a v r. 2003 to nášmu F.Ú. písomne potvrdil; druhý netušil, že do ECAV patrí (CP zaň platila jeho mama). Písomne deklaroval, že ne-

mieni byť členom ECAV.

Prestup k inej konfesii: 1 sestra z Kalamien prestúpila do zboru Jednoty bratskej v Liptovskom Mikuláši /pôvodný názov zboru bol Kresťanské spoločenstvo/. V r. 2002 nebol známy prípad prestupu k inej konfesii.

Tým, ktorí našu cirkev opustili, sú dvere nášho cirkevného zboru otvorené, pravda, ak o to budú sami vážne stáť.

Bohoslužobné výkony:

a) sobáše:

**S o b á š e n ý c h
b o l o s p o l u 6 p á
r o v, o 5 m e n e j a k o**

v r. 2002. Vo všetkých 6-tich prípadoch išlo o uzavretie manželstva. V 1 prípade boli obaja snúbenci ev. a. v., v 2 prípadoch bol partner ev. a. v. a partnerka rím.-kat., v 3 prípadoch bol partner rím.-kat. a partnerka ev. a. v.

Žiaľ aj rozvodov i problémov v manželstvách je mnoho. Tiež súžitia bez manželského záväzku. Mnohí nečistí duchovia, falošní bohovia sú aj dnes v akcii. Ťahajú nás a kmášu. Boh je predsa to, čomu sa dáť viest. Bez snahy moralizovať či kohokoľvek súdiť treba povedať, že súžitie bez sobáša je neevanjelické, nebiblické. - I keď v spoločnosti, v svete bez Boha sa stáva bežným, pre kresťanov nemôže byť normálnym. Evanjelikom je normou Písmo Sväté a v podľa neho k tomu, aby muž a žena spolu žili, je potrebná nielen láska, ale tiež vernosť a sobáš. Pri tom ako evanjelici zостаňme!

I v tomto ohľade chce mať Pán zdravú cirkev, zdravé – podľa Božieho slova usporiadané domácnosti.

b) pohreby:

Pri pohrebe ide o dôstojnú rozlúčku s človekom, ešte viac však o to, aby sme my živí premýšľali, ako to bude, keď sa my ocitneme na „druhej strane“. Ježiš dáva život, ktorý sa nekazí, nehynie, nekončí – tomu, kto má osobný vzťah viery a lásky ku Kristovi. Vo viere vo vzkriesenie sme vypravovali 10-tich bratov (-4) a 14 sestier (+6); spolu teda: **24 pochovaných, čo je o 2 viac ako v r. 2002.** Počet pochovaných v r. 2003 je o 14 vyšší ako počet pokrstených; v r. 2002 bolo o 3 pohreby viac ako krstov.

Biblická a vnútromisijná práca v zbere:

a) biblické hodiny (BH):

Spievame radi ev. hymnu Hrad prepevný? Škoda, že väčšina nepozná aj jej 3. a 4. verš. V 3-tom Luther spomína mnohých nečistých duchov, ktorí sú aj dnes v akcii a vyznáva, že ich porazí Božie slovo. Dnes aj mnohí rímski katolíci priznávajú, že solídne poznanie Biblie nie je luxus, ale životná nutnosť. Ak sa znovu naučíme hľadať inšpiráciu v Biblii a budeme ju tvorivo prenášať do života ako prví kresťania, to je cesta ako nepodľahnúť nečistým duchom dnešnej doby. Pokiaľ sa Bibliu čítať nenaucíme a nebudeme o to stáť, zmena k lepšiemu sa nedá čakať. Nezabudnime, že reformácia začala návratom k Písmu Svätému.

BH pre dospelých sa konajú od Adventu do Veľkej noci. V r. 2003 sme si preberali 1. a 2. List Timoteovi. **Prichádzalo máličko účastníkov, resp. účastníčok: 5 (-2).**

b) biblické hodiny mládeže:

konali sa 40 x v piatok v zborovej sieni **za priemernej účasti 10 ľudí** (+3), vrátane zborového farára. - O čosi máličko viac ako v r. 2002, z čoho sa tešíme, no čo sa celkového počtu týka, k jasanu nie je dôvod. Prevažná časť mládežníkov má doma dobré duchovné zázemie. To by mohla byť cesta, ako i v práci s mládežou napredovať. Ježiš chce, aby Božie uzdravenie prichádzalo aj do rodín. - Aby sme už v nich pomáhali mladej generácii dostať sa do osobného kontaktu s Kristom.

Na stretnutiach sme preberali témy najmä z Listu Jakuba a Evanjelia podľa Marka. Za administratívnu prácu pri styku s ústredím SEM ďakujeme Zuzke Jarabovej. Z mládežníkov: - vedú dorast: Slavo a Katka Lukáčovci,

- v zborovom spevokole spievajú Sl. a K. Lukáčovci, J. Mojš, Z. Jarabová, P. Kasanická, z dorastu: L.Hariňová, - v detskej besiedke učia: Z. Jarabová, K. Lukáčová, P. Kasanická, - na návštevnej službe zbor. diakonie sa podieľala J. Mrázová. - ponúkali kresťanskú literatúru po službách Božích a pomáhajú pri práci s dorastom: Janko Laco a Martinka Camberová.

Viacerí mládežníci výdatne pomáhali pri organizácii športových olympiád alebo Festivalu kresťanského

umenia - podujatí v našom meste vlni organizovaných Oblastným centrom Spoločenstva ev. mládeže Orava - Liptov alebo centrálou SEM.

Stretnutia dorastu - konali sa v piatok s **priemernou účasťou 6** (+1). Vedúcim Slavomírovi a Katke Lukáčovcom, pomáhajú Janko Laco, Martinka Camberová a Paťka Kasanická, za čo im patrí srdečná vďaka.

c) zborový spevokol:

Je trojhlasný (soprán, alt, bas). Trpezlivo ho vedie ho s. dirigentka Oľga Bruncková. Jej i všetkým, ktorí venujú svoj čas a pravidelne prichádzajú na nácviky, úprimne ďakujeme. Spevokol plánuje v 7.-8. mája 2004 nahráť CD.

d) duchovná práca vo väznici:

Ježiš učil na cirkevnej pôde, ale pamätal i na tých, ktorí do kostola prísť nemohli i preto, že boli nábožensky nečistí. Aj väzneným teda patrí svedectvo, modlitba i služba cirkvi.

V r. 2003 sa vo väznici konali **pastoračné stretnutia s priemernou účasťou: 10** (+7). Viedol ich zborový farár. Vykonal tiež viacero individuálnych pastoračných návštev. Väznení dostávajú zoznam literatúry, ktorú náš zbor daroval knižnici pre väznených, je im ponúkaný tiež Biblický korešpondenčný kurz od bratislavského Evanjelizačného strediska pre masmédiá.

Vo väznici sa konalo aj **vyučovanie evanjelického náboženstva** v rozsahu 1 hodinu týždenne. **Priemerne** sa ho zúčastňovalo **10 väznených**.

e) vojenský útvar (VÚ):

Vo vojenskom útvaru sa nijaká osobitá pastoračná služba nekonala. Termíny konania podujatí v zborníku boli VÚ-ru dodané na informačných plagátoch. Uniformovaných vojakov sme evidovali na službách Božích len raz - troch mladých mužov, dvaja z nich boli r.-k. viero- vyznania. Sú horlivejší ako naši?

f) stretnutia rodín:

Stretnutia sa konávali v prvú sobotu v mesiaci. Celkovo sa ich uskutočnilo 8 /z toho 2 v prírode/. Ak rátame

aj to s naj-
v y š š o u
ú č a s ť o u
- Mikuláš-
sky večie-
rok (6.12.:
24 detí,
16 do-
spelých),
**priemer-
ná účasť
bola 9
dospelých a 7
detí.**

V auguste

sa konalo opekanie v Čutkovskej doline. V októbri sa stretnutie konalo na Kalvárii a bolo spojené s púšťaním šarkanov.

Program stretnutí bol buď biblický (L 8,10-56; Mk 10,13-16) alebo zaznela prednáška z MC kazety z konferencií o rodine; v prírode bol program športový a na Mikulášskom večierku určený najmä pre

deti (hry, súťaže). Za aktívnu pomoc ďakujeme s. Evke Hariňovej.

V júni sme namiesto stretnutia vypravili deti na seniorálne podujatie, určené pre ne, ktoré bolo v Dolnom Kubíne, na prelome júna a júla sa konal veľmi dobrý Rodinný tábor v Slaníckej Osade. Z nášho zboru sa ho zúčastnili tri rodiny. **Bolo by vítané, keby podujatia určené rodinám mali väčšiu odozvu, ved to, čo sa deje v našich rodinách, má nesmierny dosah na cirkev i krajinu.**

Výchovná práca:

a) detská besiedka:

okrem letných prázdnin sa konala počas celého roka. Počet zapísaných detí je 35 (-10). Stretávajú sa v 2

skupinách. Mladších detí (2-8 r.) je zapísaných 20 (-), priemerná účasť je 14 (-). Vyučujú ich sestry Iveta Čupková, Bc. Katarína Lukáčová, vypomáha im Patrícia Kasanická. Starších detí (9-12 r.) je zapísaných 15 (-10) detí, priemerná účasť je 10 (-10). Vyučuje ich sestra Ing. Zuzana Jarabová, ktorej vypomáha Monika Mešková. Za službu pri práci

s deťmi, taktiež za zorganizovanie letného tábora pre deti a nácvik programov všetkým sestrám vyučujúcim z Detskej besiedky úprimne ďakujeme.

Opäť platí, že zbor môže a chce zdravému duchovnému napredovaniu detí napomôcť, ale to, ich kresťanskú výchovu v domácnosti nenahradí.

b) školská náboženská výchova:

všetkých žiakov ZŠ i SŠ, ktorí prichádzajú na vyučovanie ev. náboženstva v našom zbore je celkovo 65 (-9).

Žiaci I. stupňa ZŠ si preberajú učivo z učebnice Prameň – pekné pracovné listy pripravuje Mgr. Eva Hariňová (učí ružomerských žiakov I. stupňa), občas zborový farár. Sestre Hariňovej za službu úprimne ďakujeme.

Všetky ostatné hodiny náboženstva pre žiakov zo ZŠ i SŠ vyučuje zborový farár. Pripravuje na ne aj materiály pre žiakov.

Počty žiakov na ZŠ:

v Liskovej I. stupeň: 6 žiakov (+2)

v Liskovej II. stupeň: 11 žiakov (-1)

- na vyučovaní pre žiakov I. stupňa ZŠ v Ružomberku: 17 žiakov (+6)

- na vyučovaní pre žiakov 5.-9.roč. ZŠ v Ružomberku: 24 žiakov (-6)

- na vyučovaní pre žiakov I. stupňa ZŠ v L. Štiavnicí: 3 žiaci (+1). Ide o 100% účasť školopovinných ev. detí z tejto obce na vyučovaní.

Celkovo teda na ZŠ 61 (+2) žiakov.

Vyučovanie pre žiakov SŠ v Ružomberku: 4 žiaci (-9).

Na regionálnom i celosloven-

skom kole súťaže „...a Slovo bolo u Boha“ v recitácii kresťanskej poézie náš zbor dobre reprezentovala Lucia Hariňová.

Na 5. ročníku regionálnej olympiády z biblických vedomostí na Ev. ZŠ biskupa Jura Janošku v Liptovskom Mikuláši v kategórii 5.-7. ročník Janka Lukáčová (ZŠ Lisková) získala 4. miesto.

Ďakujeme všetkým, ktorí naše ev. školy finančne podporili.

Činnosť presbyterstva:

V r. 2003 rokovalo 8 krát. Pripravovalo výročný zborový konvent.

Schválilo založenie občianskeho združenia, ktoré by sa v budúcnosti uchádzalo o 2% z daní. (Uchádzať sa o ne bude možné v r. 2005). Takto získané prostriedky by sa využívali pre prácu s deťmi, mládežou, mladými rodinami, diakonie, spevokolu. Rozhodlo o úprave poplatkov pri službách tým, ktorí si nehradí CP. Riešilo odstránenie nedostatkov kúrenia v kostole. Schválilo pomoc dvom sestrám v sociálnej núdzi; príspevok na stavbu pomníka Adely Ostrolúckej; zriadenie miesta záhradníka; zavedenia ISDN telefónnej linky pre náš F.Ú., zabezpečenie bezbariérového vstupu do nášho kostola, vykonanie utesnenia okien na fare, plán hospodárskych prác v r. 2004.

Konventy: V r. 2003 boli štyri: 2 volebné – voľba dozorcú LOS, voľba seniora LOS; výročný

(účtovný) zborový konvent; konvent ktorý schválil výšku členského cirkevného príspevku na pokrsteného člena nášho zboru na 200,-Sk. Pokiaľ sú v rodine 3 alebo viac nezaopatrených detí, rodina platí CP len za dve deti.

Mnohí presbyteri (no nielen oni) sa aktívne podieľali na brigádach a ďalších prácach v zборе. Úprimne im za to ďakujeme, tiež všetkým, ktorí náš cirkevný zbor v roku 2003 finančne podporili alebo akoukoľvek inak mu pomohli. Náš cirkevný zbor nemá nijaké finančné dlhy.

Diakonická práca:

Ak nás to, čo vo viere prežívame nevedie ku konaniu skutkov lásky aj v širšom okolí, potom v našej viere niečo zásadné nefunguje. Podľa lásky, služby blížnym, bolo už v dávnych dobách poznateľné, či je cirkev cirkvou, alebo uzavretou spoločnosťou tých, ktorí pestujú zbožnosť iba pre seba. Kristus sa nás na poslednom súde bude pýtať na vieru činnú v láske. Láska k Ježišovi sa prejavuje láskou k blížnym. Inej cesty niet. V diakonickej službe máme ako cirkevný zbor mnohé rezervy. Iste, treba sa modliť o Božiu pomoc. Luther vravieval, že sa musí veľa modliť, lebo má veľa práce. No keď sa prosíme o Božiu pomoc, neraz je zrejším, že my sami sme súčasťou odpovede na modlitbu. Nielen plný kostol, ale najmä mať plno ľudí pravidelne zapo-

jených do služby – i tej diakonickej, má byť to, k čomu chceme smerovať.

Uznanie za službu patrí sestram z kruhu zborovej diakonie - väčšina z nich sama zápasí s podlomeným zdravím.

Malý kruh zborovej diakonie sa v r. 2003 zúžil na ešte menší krúžok. Do činnosti návštevné služby sa zapájali sestry Anna Kusková (zvlášť v Domove dôchodcov v Likavke), Edita Lacková, Mária Vojtková a Mgr. Janka Mrázová. V poverení farára navštevovali hlavne jubilantov z radov starších členov zboru. Naďalej bolo možné prevziať kázeň z nedelí a sviatkov v písomnej podobe pre starších a chorých bratov a sestry, ktorí už nevládu prichádzať do kostola. Túto službu využíva 43 cirkevníkov (časť z nich býva v Domove dôchodcov v Likavke). Ďakujeme všetkým, ktorí im kázne pravidelne doručia. Prosíme vás, aby ste o tejto možnosti informovali starších a nemobilných vo vašej blízkosti.

Sestra presbyterka Anna Kusková pravidelne navštevovala obyvateľov Domova dôchodcov v Likavke a sestra Janka Mrázová /do septembra 2003/ pacientov v Liečebni dlhodobu chorých v Štiavničke. Obom im úprimne ďakujeme.

Stretnutí kruhu zborovej diakonie bolo celkovo 11 s priemerne 3-mi účastníkmi.

Mimoriadne príležitosti zboru:

- Stretnutie s Darinou Markovou, ev. kapláňkou, ktorá od decembra 2000 do decembra 2002 pôsobila ako misionárka vo Vladivostoku.

- Vystúpenie speváckeho krúžku študentov Ev. gymnázia Juraja Tranovského z L. Mikuláša s pásmom slova a piesní.

- Chránový koncert gitaristky Miriam Brüllovej.

Ekuména:

Medzi cirkvami - zvlášť (hoci nie len) medzi katolíckou

a protestantskými - jestvujú viaceré zásadné vieroučné rozdiely, ktoré i v budúcnosti budú len sotva prekonané. Ježiš nám však nekázal, aby sme s druhými vo všetkom súhlasili, ale aby sme ich milovali, vnímali ich ako tých, ktorých Pán Boh miluje práve tak ako nás. Ľudí iného presvedčenia si teda vážme, no naše evanjelické učenie z Písma spoznávajme a pridržajme sa ho v praktickom živote.

Konalo sa viacero ekumenických modlitebných a bohoslužobných stretnutí s veriacimi zo zboru BJB.

Zájazdy:

Do Púchova (8. deň VD ECAV); zborový zájazd v rámci ktorého sme navštívili Hronsek, Ľubietovú, Nemeckú, Čierny Balog, Hornú Lehotu, Brezno, V. Bocu.

Kratšie cesty autobusom: deti (stretnutie v D. Kubíne), konfirmandi (stretnutie v L. Mikuláši), ženy (stretnutie v P. Lupči).

Nebezpečné vplyvy:

Nebezpečné je, keď cirkev nekoná poctivo svoju základnú úlohu: zvestovať evanjelium, slúžiť blížnym a modliť sa za svet.

Nebezpečné je podceňiť, že to, ako prakticky vyznávame svoju vieru v našich domácnostiach, je nemenej dôležité ako naše priznávajúce sa k Pánu Bohu v kostole.

Nielen na Strednom a Hornom Liptove, ale už aj v Ružomberku intenzívne misijne pôsobia letnične orientovaní kresťania (tzv. Jednota bratská - hoci zbor ešte nefunguje oficiálne). Nebezpečenstvo pre nás nepredstavujú oni, ale to, keď, by sme my, ktorí nosíme meno evanjelia, nevedeli, čo sa v Biblii píše. Iní potom budú ťažiť z našej nevedomosti.

Nebezpečné je nevidieť, že to, či je cirkev cirkvou svet pozná podľa lásky - podľa služby blížnym, nie podľa slov.

Pastoračná činnosť:

Popri mnohých stretnutiach a rozhovoroch s bratmi a sestrami na našej fare som vykonal 75 návštev (v domácnostiach /34/, Domove dôchodcov v Likavke /10/, v nemocnici /10/, Liečebni dlhodoboch chorých v Štiavničke (LDCH) /11/, väznici /10/. Pri návštevách sú mi veľkou pomocou sestry z kruhu našej zborovej

diakonie, Sami si vedú evidenciu navštívených a pravidelne - raz mesačne sa stretávajú.

Evanjelická tlač:

V r. 2003 sa v kostole predávalo: 37ks (-3) Ev. posla spod Tatier, na Vianoce 70 ks. (+5). Okrem toho odoberalo EPST v zbere ďalších 41 ľudí; do LDCH predpláca zbor 1 ks Posla. **Odber EPST teda v zbere celkovo: 79 ks.** V predaji v kostole bolo tiež 10ks (-5) Ev. východu. Podľa nášho odhadu ho odoberalo v zbere ešte cca 10 stálych predplatiteľov. V kostole je k zakúpeniu ponúkaný i mesačník Cestou svetla - v počte 10 (-5) kusov.

Do zboru - pre farskú knižnicu - dostávame i viacero ďalších kresťanských časopisov. Všetky časopisy si je možné vypožičať.

Zborový archív, knižnica:

Zborová knižnica bola priebežne dopĺňaná novými titulmi, najmä z ev. vydavateľstiev. K 31.12. 2003 sa v nej nachádzalo **2.714 titulov (kníh, časopisov, tlačovín).**

Dovolím si upozorniť na tri výborné knihy, ktoré vlni vyšli v našej cirkvi a nemali by uniknúť našej pozornosti:

Øivind Andersen: Pri prameni /biblické výklady na každý deň v roku/ (vyd. Evanjelizačné stredisko pre masmédiá, Bratislava 2003)/;

Bengt Pleijel: Prežiť v Laodikei (vyd. Polárka, Vavrišovo 2003);

Katechizmus (vyd. Transcius,

Liptovský Mikuláš 2003).

Inventárny zoznam majetku cirkevného zboru bol aktualizovaný, za čo ďakujeme sestram presbyterkám Márii Kralovskej, Blažene Raganovej, Viere Ludrovcej a Viere Muriňovej.

Sestram Helene Lukáčovej, Emílii Tomekovej a osobitne Anne Ďurišikovej z Ružomberka ďakujeme za písanie zborovej kroniky o živote nášho zboru.

Počet členov v zbere:

K 1.1. 2004 podľa kartotéky): **1.551 t.j. o 20 menej ako vlni** (1.571). Cirkevný príspevok (200,-Sk na pokrsteného člena, pričom rodina platí len za 2 nezaopatrené deti) v roku 2003 uhradilo **1.363** bratov a sestier (v roku 2002 to bolo 1.412 bratov a sestier). Neplatiči: mesto Ružomberok: 157; obce: 31 (Lípkavka: 12, Lipt. Lúžna: 2, Lipt. Štiavnica: 4, Lúčky: 4, Ludrová: 1, Podsuhá: 4, Turík: 4). V r. 2002 bolo celkovo 159 neplatičov.

Všetkým, ktorí CP pravidelne každý rok uhrádzajú, úprimne ďakujeme.

Čo plánujeme:

- **V duchovnej oblasti:** Duchovné veci je ťažko merať, asi by vhodnejšie ako o plánoch bolo preto primeranejšie zmieniť sa o tom, čo by nám mohlo pomôcť v cirkevno -zborovej práci:

V prvom rade čerpať nadšenie, silu a inšpiráciu z:

- **pravidelného denného**

spoločenstva s Pánom Bohom (cez modlitby, čítanie Biblie, pomôcok k nej; Tesnou bránou; Pri prameni; Prežiť v Laodikei; Katechizmus, ev. tlač: EPST, Ev. východ, Cestou svetla a iné);

- **zo služieb Božích** a ďalších podujatí pre dospelých, mládež i deti. (večierne, biblické hodiny, besiedka).

- Intenzívne zapojenie sa viacerých do návštevej služby (ide zvlášť o pravidelný kontakt s najstaršími - ani v cirkvi nie je ľahké byť dôchodcom).

- Naďalej organizovať a podporovať tábory pre deti, dorast, mládež, rodiny.

- Prednáškové odpoludnia (napr. z dejín reformácie).

- Zapojenie sa našich ev. učiteľov - najmä do vyučovania ev. náboženstva.

- Nedopustiť vzájomné obviňovanie sa, ale nieť jedni druhých na modlitbách

- Starší byť príkladom viery, mravnosti, obetavosti a horlivosti pre mladších.

- Nenechať sa znechutiť a odradiť, keď všetko nebude „bežať ako po masle“.

- V hospodárskej oblasti:

Výmenu podlahy v miestnosti na chóre kostola za starým organom (je napadnutá škodlivou hubou): hneď na jar.

Vyriešiť stav červotočom napadnutého organa na chóre.

Odstrániť dve zadné lavice v kostole (sú silne napadnuté červotočom): na jar.

Vymaľovať interiér kostola (v lete - zrejme v auguste 2004)

Upraviť oltár (nová oltárna doska).

Natrieť okené rámy na fare.

Zakúpiť kancelársky nábytok a počítač do farskej kancelárie.

Ďakujem Pánu Bohu i všetkým vám za ďalší prejdený úsek cesty v živote nášho zboru. Nech nás i v novom období prác sprevádza Božia milosť a požehnanie.

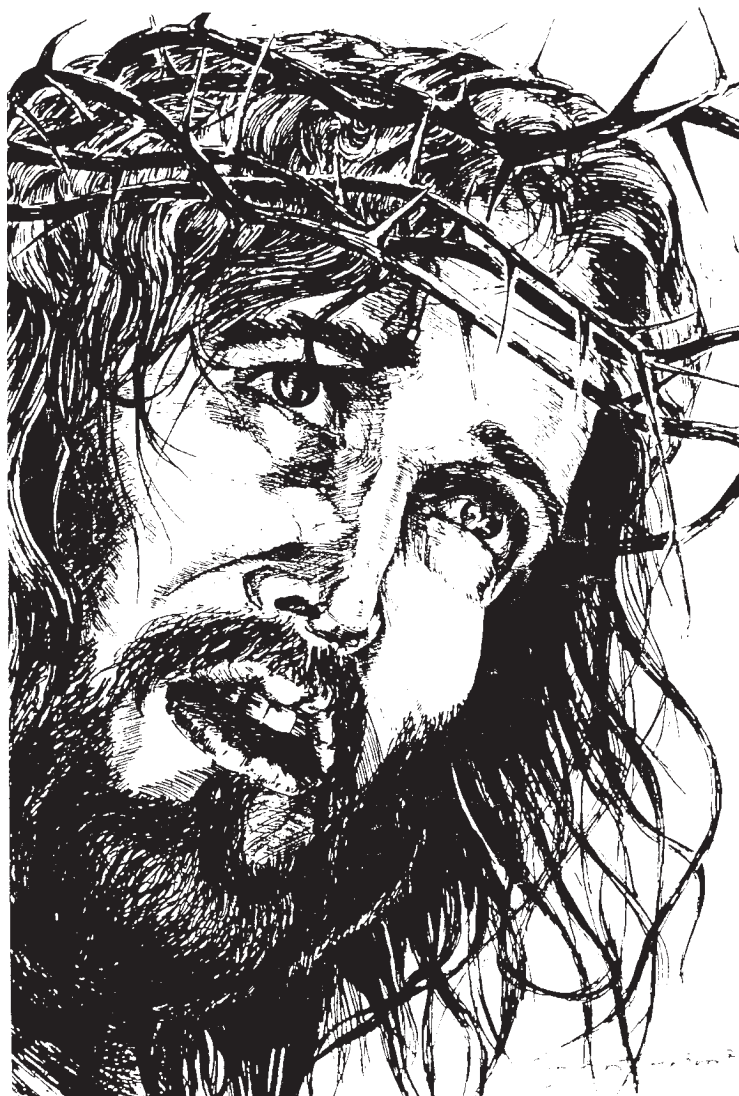
Správu na výročnom zborovom konvente 8.2. 2004 predniesol zborový farár.

Boli v nej použité myšlienky M.Heryána, B.Pleijela a R.WurmbRANDTA.

Celé znenie si môžete požičať na fare alebo - veríme v blízkom čase - pozrieť na <http://ecav.rbk.sk> (história).

Aj s červotočom sú mrzutosti

UKRIŽOVANÝ PÁN SA PÝTA

Já dal jsem život svůj, svou drahou prolil krev,
by blahý byl díl tvůj, bys nebes uzřel zjev.

Já za tebe jsem život dal, co dal jsi za mne ty?

Já za tebe jsem život dal, co dal jsi za mne ty?

Hle nebe nechal jsem a Otce jasný stan,
bych na zemi tu žil, byl mučen křižován.

Já všechno pro tě opustil, co opustil jsi ty?

Já všechno pro tě opustil, co opustil jsi ty?

Já mnoho snesl jsem, víc než lze vyslovit:
kříž bolest v srdci svém, bys mohl spasen být.

Já všechno pro tě snášel jsem, cos pro mne snesl ty?

Já všechno pro tě snášel jsem, cos pro mne snesl ty?

Od Otce přináším ti odpuštění své,
svou spásu s dobrem vším, svou lásku nebe své.

Já přinesl ti dary své, cos přinesl mi ty?

Já přinesl ti dary své, cos přinesl mi ty?

Kiež odpovieme (modlitba):

„Pane Ježíši, potrebujem Ťa. Ďakujem Ti za to, že si zomrel za moje hriechy na kríži. Otváram Ti dvere svojho života, a prijímam Ťa ako svojho Spasiteľa a Pána. Ďakujem Ti za odpustenie mojich hriechov. Ujmi sa vedenia môjho života a zmeň ma, aby som bol takým, akým ma chceš mať.“ Amen.

Z NAŠEJ HISTÓRIE

ŽIVOT V TIENI JEDNÉHO STOROČIA

/príbeh superintendenta Joachima Kalinku/

... v tichosti prešlo 325. výročie skonu ...

(pokračovanie z minulého čísla)

V Ružomberku prežil Kalinka len prvé mesiace života. Otec Ján sa v r. 1601 stal kazateľom v Tepličke nad Váhom. Detstvo a mladosť jeho syna Joachima plynuli potom pokojným tokom na ceste k mužnej zrelosti na Pohroní, v Radvani /Ján Kalinka sa tu stal farárom a aj seniorom zvolenského kontubernia/. Putovanie za vzdelaním zaviedlo talentovaného mladíka do uznávanej školy kremnickej za čias pôsobenia skvelého pedagóga Petra Leonhardiho - Pomerana, potom na magnátske školy v Bytči /pod patronátom thurzovským/ a v Bánovciach nad Bebravou /tu držal ochrannú ruku nad miestnou školou Gašpar Illésházy, župan troch stolíc - okrem i. aj Liptovskej -, vzdelaný literát, politik a priaznivec Joachimovho otca/. Teologické štúdiá absolvoval v Prešove, tvoriac tak výnimku medzi evanjelickým duchovenstvom, ktoré obvykle časť teologickej prípravy absolvovalo na zahraničných školách. Kalinkov životopisec Ján Mocko vysvetľuje tento fakt ako dôsledok tridsaťročnej vojny, vo víre ktorej sa ocitli aj nemecké územia.

Po rokoch školských započal svoju životnú dráhu ako kantor v Radvani, pričom Rezikova a Matthaidesova Gymnaziológia uvádza, že v kazateľskom pôsobisku svojho otca zastával post rektora školy /okolo r. 1627/. Načas ho osud zavial do rodného Ružomberka - opäť na miesto správcu illesházyovskej šľachtickej školy - zakrátko i diakona. Po nejakom čase je farárom v Hradnej, v Nitrianskej stolici a krátku dobu v Rajci.

V r. 1636 sa stal slova Božieho kazateľom v Ilave, na rodovom majetku Ostrožičovcov, horlivej evanjelickej rodiny chorvátskeho pôvodu. Kazateľským umením, dôslednou vieroučnou čistotou a mravnými kvalitami si získal nielen členov patronátnej rodiny, ale aj trenčianskeho a liptovského župana Gašpara Illésházyho, protektora jeho otca. Ten ho pozýval kázať nielen do rodinného prostredia, ale aj na zhromaždenia šľachty.

Na Kalinkov impulz získal čoskoro miesto kantora v Ilave Štefan Pilárik, ktorý sa zaslúžil o nebývalý rozvoj duchovnej hudby a spevu vo svojom novom pôsobisku.

Uznaním Kalinkových kvalít v úrade duchovného bola jeho jednohlasná voľba za superintendenta (biskupa) Trenčianskej superintendencie na konvente v Bánovciach, na začiatku r.1646. V tomto úrade sa staral o blaho cirkevných zborov rozosiatych na území Trenčianskej, Oravskej a Liptovskej stolice. V na-

sledujúcom roku sa uskutočnila Kalinkova prvá kanonická vizitácia (návšteva spojená s kontrolnou a poradenskou činnosťou) na teritóriu superintendencie. Len rodný Ružomberok ako vizitátor navštívil trikrát - r.1647, 1650 a 1653.

(Pokračovanie v budúcom čísle).

Karol Dzuriak

Z TÁBORA DORASTU

vznikla táto básnička:

Tábor v Liptovskom Trnovci

Keď sme prišli,
hneď sme zišli z myšlienky,
kam sme išli.

Mysleli sme, že sme sami,
avšak s nami
i medzi nami
bol Pán Ježiš - všetkým známy.

Plán na tábor bol skvelý,
všelijaké hry a zaujímavé témy.
Témy: viera, nádej, láska,
nás spojili ako nekonečná páska.

Spievali sme pieseň pre radosť,
a hneď zavládla medzi nami
Božia prítomnosť.

Hneď sme sa všetci spoznali,
v rámci jednej skvelej hry.
Nenudili sme sa ani potom,
zabávali sme sa ping - pongom.
Usporiadal sa aj super turnaj,
kde hlavné motto bolo: „Pridaj sa
a vyhraj!“

Samozrejme nesmiem zabudnúť na
jedlo,
ktoré sa s chuťou zjedlo,
keď sa na stôl „priviedlo“.

Aj do kroniky sme sa zapísali,
a tak sme sa domov pobrali,
vyrozprávať sa s našimi známymi.

Filip Kasanický

Tábor dorastu sa uskutočnil 28. 2. - 2. 3. v Liptovskom Trnovci. Určený bol najmä našim konfirmantom z 1. i 2. ročníka. Zúčastnilo sa ho 9 dorastencov. Za zorganizovanie tábora patrí poďakovanie mládežníkom: Slavovi a Katke Lukáčovcom, Jankovi Mojšovi, Jankovi Lacovi a Martinke Camberovej. Mládež poskytla na tábor dotáciu 440,- Sk z celkovej sumy 990,- Sk účasťníckeho poplatku na osobu, za čo jej ďakujeme.

NA SLOVÍČKO SO..

Želmírovu Bellušovou, rod. Štefánkovou

Prst Boží a láska v srdci.

Otec Želmíry Bellušovej, Anton Štefánek, bol významným vedcom, politikom. Preto mi nedá, aby som aspoň pár vetami nevzdala hold človeku, ktorý bojoval za práva slovenského národa. Pochádzal z Veľkých Levár, z chudobnej rodiny. Z desiatich detí sa dožili dospelého veku len traja. Štefánekov otec bol „šuster“ (obuvník) a neskôr mali mliekareň, ktorá skrachovala. Anton Štefánek preto popri štúdiu vo Viedni dával aj kondície – doučoval študentov, čím živil aj brata a sestru. Vystudoval gymnázium, potom filozofickú fakultu. Bol členom spolkov Národ, Tataran, aj redaktorom Slovenského denníka. Priatelil sa s T. G. Masarykom, Setonom Watsonom, bol ministrom školstva, založil odbor sociológa. Spolu s Hodžom sa zaslúžili o založenie Komenského univerzity (pôvodne mala budova slúžiť ako burza) a Slovenského národného múzea v Bratislave.

Historikovi S. Watsonovi ukázal pravdivý obraz nášho pomadařčného ľudu. Watson potom v časopise Spectator spomenul pracovné zákony, školstvo a politiku uhorskej vlády, rovnako tragickú udalosť z roku 1907, ktorá sa odohrala v Černovej. Štefánek mu dal zoznam ľudí, ktorí Watsona srdečne prichýlili pri jeho návšteve Slovenska. Watson umožnil niekoľkým študentom (napr. Fedorovi Rupeldtovi, Vladimírovi Royovi, Martinovi Rázusovi, Ľudovítovi Šenšelovi) bezplatné štúdium teológie v Edinburgu (Škótsko). Týchto študentov odporučil práve Štefánek.

1. Sestra Bellušová, môžem načrieť do Vášho životopisu?

Narodila som sa 23. apríla 1922 v Bratislave. Vychodila som 6 tried gymnázia, učila som sa latinsky, francúzsky, no dnes ovládam už len nemčinu. Vydávala som sa ako 19-ročná - 21.6.1941, akurát keď Nemci napadli

Rusko a vypukla 2. svetová vojna. Pracovala som v drôtovom rozhlase, neskôr v drogérii. Manžel pracoval ako závodný lekár. Bol prenasledovaný komunistami, odsúdený na 5 rokov väzenia a 8 rokov straty lekárskej licencie. Z väzenia ho však pustili po roku, lebo prezident Zápotocký udelil po smrti Gottwalda amnestiu. Mám 3 synov.

2. Odkiaľ ste čerpali silu prekonávať so svojimi blízkymi rôzne životné prekážky?

Verím v Pána Boha. Nepredstavujem si Ho ako uja, ktorý všetko diriguje zhora. Je to Duch, ktorý je vo všetkom. Keď sa človek narodí, vojde doňho Duch, a keď zomrie, „vyfučí“. Boh je Záznak, pred ktorým sa máme skloniť. Prst Boží som videla aj v tom, že sme na poslednú chvíľu ušli pred gardistami, že

môj syn označený ako nežiadúci živel vyštudoval v Prahe strednú školu a potom žurnalistiku na VŠ v Bratislave. Za zázrak považujem to, že napriek všetkým peripetiám, sme sa vždy zo všetkého dostali a mala som okolo seba dobrých priateľov.

3. V čom Vám bol otec vzorom?

Snažil sa byť spravodlivý. Bol, aj je mojím vzorom mravnosti, hlbokého náboženského presvedčenia. Od

našich dverí prosebník neodíšiel naprázdno. Keď mohol, tak pomohol. Napriek politickému prenasledovaniu nezostal zatrpknutý. Mal veľmi rád humor, ktorý považoval za korenie života. Pamätám si na tieto humorné situácie:

Keď otec cestoval vlakom do Prahy, prisadol si k nemu jeden pán, ktorý sa sťažoval na situáciu v štáte. Keď sa dozvedel, že otec je poslanec,

požiadal ho o pomoc a dal mu svoje telefónne číslo. Otec sa snažil zapamätať si jeho meno. Bolo dosť nezvyčajné: Hádel, tak si ho v mysli pripodobnil na Prdel. Keď mu potom telefonoval, oslovil ho Hrdel.

Raz prišiel k nemu kamarát a spýtal sa ho – „Tondo, vieš kedy sa v Japonsku rodí najviac detí?“ Keď nevedel, tak kamarát odpovedal – „No predsa v 9-tom me-

siaci.“ Otec prišiel domov a hádanku položil svojej žene. Tiež neprišla na koreň veci a on hrdo vyhlásil: „Predsa v septembri!“

4. Aké vlastnosti ste zdedili po rodičoch?

Široké srdce. Keď som mala asi 7 rokov, všimla som si, ako na chodníku v Mikuláši stála bezradne jedna pani. Chcela prejsť cez cestu, bola slepá. Ten pocit, že som jej pomohla, mi ostal na celý život. Uvedomila som si,

že keď pomôžete blížnemu, urobíte dobre aj sám sebe.

Bola som však dosť temperamentná. Vedela som sa nasrdiť. Ako 4-ročná som bola na návšteve u kamarátky v susedstve a prišla po mňa slúžka, že mám ísť domov. Vtedy som sa hodila od zlosti o zem.

5. Zúčastňovali ste sa táborov SEM-u?

Ev. mládež sa každoročne cez prázdniny stretávala v chatkách pri Počúvadelskom jazere. Chodili sme na Sitno. Tábor pre nás znamenal priateľstvá na celý život, zavádzanie kresťanstva do praxe. Páčilo sa mi, že tam mohli prísť aj katolícke deti. Nijako nebol urážaný cit katolícky, vládla tam ohromná tolerancia.

6. Blížia sa veľkonočné sviatky. Ako si na ne spomínate z detstva?

Na Veľkú noc sme chodili do kostola, no nudili sme sa tam. Pre nás deti bola lepšia nedeľná škola, lebo tam boli počiatky kamarátstiev. Po dedine chodili kúpači. Mala som ich 20-30. Dávali sme im maľované kraslice, „najviacej“ radosti mali z „čokolády“. Samozrejme, že ma oblievali a symbolicky pošibali.

7. Čo by ste chceli odkázať mladým ľuďom?

Človek je šťastný, keď má lásku v srdci a dokáže odpúšťať. Ježiš je našim príkladom, aby sme boli k sebe dobrí. Ľudia by sa nemali rozmaznávať, mali by sa viesť k skromnosti. Neboli sme chudáci, ale čo nebolo treba, to sa nekúpilo. Neexistovalo, aby sa vyhadzovalo jedlo. Nezabúdajme, že kresťan sa aj podelí. Odkaz dievčatám: Dôležité je, čo máš v hlave a v srdci. To ťa urobí krajšou ako akákoľvek šminka.

8. Zopakovali by ste si svoj život?

Iba vtedy, keby som vedela, že svet speje k lepšiemu. V dnešnom svete upadá morálka. Keď môj otec ako minister chcel ísť s nami na výlet, zaplatil šoférovi za odvoz. Na úpadok niektorých politikov dopláca celý národ. Je mi ľúto, že slovo česť sa vytratilo rovnako ako mať čisté svedomie. Skutoční národovci boli ochotní položiť svoj život za vlasť.

Ďakujem za rozhovor.

Sestre Bellušovej (býva v Liptovskej Osade) prajeme k jej 82. narodeninám veľa zdravia a ďalšieho Božieho požehnanie.

Zhovárala sa: Janka Mrázová

Od uzávierky minulého čísla až doposiaľ boli v našom cirkevnom zbere

- **pokrstení:** Tomáš Bačkor, Natália Ďurinová, Kristína Faconová, z *Ružomberka*; Nikola Lukáčová z *Liskovej*; Leonóra Matová z *L. Štiavnice*; Tomáš Apolenár z *Likavky*;

- **konfirmovaní:** Tomáš Bačkor, MUDr. Danica Papúchová, Dagmar Šuštiaková - všetci z *Ružomberka*;

- **sobášení:** Peter Ticháň (ev.) & Lenka Trnková (r.k.) - obaja z *Ružomberka*;

- **pochovaní:** Anna Madajová 74 r., Ján Fidrich 71 r., Bohuslav Muriň 52 r. z *Ružomberka*, Ján Lukáč-Nižný 96 r. z *Liskovej*.

Srdečne blahoželáme jubilantom

máj 2004:

89 r.: Vladimír Lukáč, 80 r.: Daniel Ilavský, 75 r.: Anna Murínová, 70 r.: Vlasta Šintajová, 60 r.: Pavel Milan Karč, Bohdan Belluš, 55 r.: Ľubica Hlačinová, Jana Baricová, Ján Lukáč, 50 r.: Eva Hadačová

jún 2004:

92 r.: Elena Hrdinová, 80 r.: Ján Šuňavec, Anna Žuchová, 70 r.: Ivan Stanovský, Mária Hrabušová, Darina Staršia, 65 r.: Božena Macková, 55 r.: Marta Bobulová, Dalimír Rezník, 50 r.: Ján Goč, Pavol Jaraba

júl 2004:

90 r.: Marta Buociková, 89 r.: Anna Naháľková, 80 r.: Zuzana Salvová, Miroslav Hlaváč, 75 r.: Anna Madajová, 70 r.: Mária Hrabušová, 65 r.: La-

dislav Schwartz, 60 r.: Ondrej Kučka, 50 r.: Jozef Hrabuša

august 2004:

87 r.: Mária Bobuľová, 85 r.: Jolana Halajová, Emília Mišovičová, Ľudmila Guôthová, 80 r.: Oto Sojček, Janka Vallušová, Emil Vyšný, 75 r.: Mária Salvová, Mária Allmanová, 70 r.: Zuzana Golierová, 65 r.: Igor Fábry, Vladimír Uličný, Viola Sidorová, Helena Rišová, 60 r.: Anna Klasová, 50 r.: Viera Tauberová,

Viera Moravčíková

september 2004:

86 r.: Ján Plávka, 75 r.: Zuzana Vilčeková, Emília Olejníková, 70 r.: Darina Mešková, Pavla Rázgová, 65 r.: Želmíra Kacianová, 55 r.: Anna Lerschová, Viera Šindleryová, Milan Novacký, 50 r.: Ladislav Murín, Jaroslav Foltín

Z ROKOVANIA ZBOROVÉHO PRESBYTERSTVA

18.1. 2004 - hlavným bodom rokovania bola príprava výročného zborového konventu. Ten sa konal v kostole 8.2. 2004.

2.2. 2004 - presbyterstvo prijalo uznesenia:

- Vyžiadať si od Mesta Ružomberok technickú dokumentáciu úpravy okolia nášho kostola, o ktorej vedenie mesta uvažuje.

- Bolo schválené zakúpenie

a montáž druhého vykurovacieho agregátu do kostola od firmy E.L.B.H. Slovakia. Prvý agregát táto firma nášmu zboru darovala. Ďakujeme!

- Presbyterstvo vyjadrilo súhlas s konaním stretnutia žien LOS, ktoré by sa v našom zbore malo uskutočniť (koncom mája alebo v júni 2004).

7. februára 2004 sa v priestoroch fary konalo prvé Zhromaždenia členov Občianskeho združenia Vladimíra Pavla Čobrdu (Oz.Vl.P.Č.), ktoré vzniklo pri našom cirkevnom zbore. Ministerstvo vnútra SR ho zaregistrovalo 7.11. 2003. Oz.Vl.P.Č. má podporovať misijnú prácu zboru a hľadať pre ňu financie. Do výboru Oz.Vl.P.Č. boli zvolení: Karol Dzuriak, Zuzana Jarabová, Štefánia Murinová, Martin Šefranko a Ladislav Zvara. Do kontrolnej komisie Oz.Vl.P.Č.

boli zvolené: Mária Dzuriaková, Viera Ludrovcová a Drahuša Mojšová. Mandát výboru i kontrolnej komisie je 3-ročný.

Prítomní schválili rozpočet i plán činnosti Oz.Vl.P.Č. na rok 2004:

- Finančne zabezpečiť vydanie CD nosiča s piesňami spevokolu pri Cirkevnom zbore ECAV v Ružomberku (nahrávanie je plánované na 7.-8. máj 2004);

- finančne podporiť deti navštevujúce detskú besiedku a hodiny ev. a. v. náboženskej výchovy v ružomberskom ev. a. v. cirkevnom zbore (t. j. podporiť ich účasť na ev.

letných táboroch);

- organizovať sériu prednášok z dejín reformácie na pôde ružomberského ev. a. v. cirkevného zboru;

- zabezpečiť propagáciu Oz.Vl.P.Č.

- zaregistrovať Oz.Vl.P.Č. na príslušných miestach tak, aby sa v r. 2005 mohlo uchádzať o 2% z dane.

Pripomíname, že k cieľom združenia patrí: podpora aktivít mládeže, detí, spevokolu pri našom cirkevnom zbore podpora aj ostatných aktivít evanjelickej a. v. mládeže a dospelých. Tiež podpora publikačnej, kultúrnej, vzdelávacej, výchovnej, sociálno-terapeutickej

a odbornoporadenskej činnosti. Ďalej iniciovanie a organizovanie podujatí (kultúrnych, športových, spoločenských, vzdelávacích atď.) v zmysle vyššie uvedených princípov. Organizovanie a financovanie pobytov, najmä mladých ľudí na Slovensku i v zahraničí. **Milí bratia a sestry, povzbudzujeme Vás, aby ste sa stali členmi novovzniknutého združenia. Pomocou neho chceme hľadať**

finančné zdroje pre rôzne misijné formy práce konanej v našom cirkevnom zbore a upevňovať naše spoločenstvo. Podporou združenia investujeme do ľudí, najmä do našich detí a mládeže, nie do betónu či stavieb. Členstvo v združení je dobrovoľné. Členom združenia môže byť každý občan, ktorý súhlasí so stanovami združenia, je pripravený ich naplňať a stotožňuje sa alebo sympatizuje s vieroučnými princípmi, morálnymi hodnotami, kultúrnymi a humanitnými tradíciami repre-

zentovanými Evanjelickou cirkvou augsburského vyznania na Slovensku. **Podmienkou členstva v združení je prijatie za člena schôdzou výboru združenia a zapltenie jednorazového finančného príspevku v čiastke: 300,-Sk.** Plnenie príspevkovej povinnosti je možné aj formou dodávky daňovo preukázateľných prác, služieb a materiálu. **Udržiaci ročný členský poplatok je pre fyzickú osobu 100,-Sk.** Prihlásiť sa do združenia i nahliadnuť do jeho stanov môžete v sídle združenia (Ev. fara v Ru-

DVE PERCENTÁ PRE PRÁCU NAŠEJ CIRKVI

2%

„Dobroreč, duša moja Hospodinovi a nezabúdaj na žiadne Jeho dobrodenia!“ Žalm 103,2

Milé sestry, milí bratia, milí priatelia, obraciame sa na Vás riadkami, ktorými Vám chceme zo srdca poďakovať za finančný príspevok, ktorý ste našim zariadeniam v evanjelickej cirkvi prostredníctvom jedného percenta z daní, venovali. Vážime si Vašu pomoc a chápeme ju ako prejav dôvery k službe, Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku. Ďakujeme Vám! Aj tento rok však môžete podporiť činnosť evanjelických škôl, diakonických zariadení, organizácií, ktoré pracujú v evanjelickej

cirkvi, alebo s nami spolupracujú. Novinkou je, že diela cirkvi môžete podporiť 2% z daní. Využime teda túto možnosť a prispejme k rozvoju misie, diakonie, evanjelického školstva, podporme kresťanské projekty, či duchovno-umelecké aktivity našich spoločenstiev v cirkvi. Vieme, že iba spoločne dokážeme budovať diela, ku ktorým nás Pán Boh povolal. S vďakou a želaním hojnosti Božieho požehnania

Július Filo, generálny biskup ECAV
Ján Holčík, generálny dozorca ECAV

Dve percentá z daní môžete v roku 2004 venovať registrovaným subjektom, ktoré pracujú v ECAV na Slovensku, alebo spolupracujú s našou cirkvou. Prinášame Vám prehľad aspoň niektorých z nich.

Účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti (právna forma)

• **Biblická škola**, 036 01 Martin, Osloboditeľov 17, IČO 36142891, tel.: 043/4222 992, bsmt@bsmt.sk, www.bsmt.sk

Biblická škola v Martine od r. 1998 plní funkciu teologického vzdelávania neordinovaných spolupracovníkov v cirkvi. Ponúka biblické štúdium a diakonicko-sociálne štúdium. Odborne spolupracuje so Žilinskou univerzitou na realizácii magisterského pedagogického štúdia, konkrétne v odbore náboženská výchova (evanjelická a. v.) v kombinácii s anglickým jazykom, hudobnou výchovou a matematikou. Ponúka počítačové kurzy, vydáva kresťanskú a teologickú literatúru.

• **Evanjelická diakonia Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku**, 811 06 Bratislava, Palisády 46, IČO 17327181, tel.: 02/5441 7498, diakonia@diakonia.sk, www.diakonia.sk

Evanjelická diakonia bola obnovená v r. 1991 a dnes pôsobí na celom území Slovenska prostredníctvom poskytovania sociálnych služieb ústavného, stacionárneho a terénneho typu. Na to jej slúžia strediská a zariadenia. Tieto služby poskytuje: Domov detí v Ľubietovej, Stredisko evanjelickej diakonie Svetlo (charitatívna činnosť, detské tábory), Evanjelická špeciálna základná škola internátna pre hluchoslepé deti v Červenci, Domov dôchodcov Kšinná, Domov

dôchodcov - Domov sociálnych služieb Horné Saliby, Domov dôchodcov Košeca, Domov - Penzión pre dôchodcov Hontianske Moravce, Stredisko evanjelickej diakonie Trnava (penzión vo výstavbe), Stredisko evanjelickej diakonie Sučany. Evanjelická diakonia spolupracuje s národnými a medzinárodnými organizáciami pri poskytovaní pomoci v prípade prírodných a humanitných katastrof.

• **Evanjelický mediálny program**,

Kpt. Rašu 2, 841 01 Bratislava 42, IČO 30790841, tel.: 02/6453 4194, emp@ecav-emp.sk; www.ecav-emp.sk

Prípravuje a vyrába náboženské rozhlasové a televízne programy s misijným zameraním, ktoré sú vysielané v televíznych a rozhlasových staniciach. Vydáva kresťanskú literatúru, rôzne mediálne produkty, vedie biblický korešpondenčný kurz. Je spoluvydavateľom časopisu Tvorba.

• **Spoločenstvo evanjelickej mládeže**, Zvonárska 23, 040 01 Košice - Staré mesto, IČO 31943713, tel.: 055/622 00 96, sem@sem.sk, www.sem.sk

Spoločenstvo evanjelickej mládeže je občianske združenie a pracuje od r. 1992 a pôsobí pri miestnych cirkevných zboroch ECAV na Slovensku. Združuje asi

3000 mladých ľudí z radov stredoškolskej, vysokoškolskej mládeže, pracujúcich. Pripravuje vzdelávacie kurzy, biblické a evanjelizačné tábory, športové podujatia, umelecké festivaly mládeže, vydáva časopis SEM-TEXT. Realizuje aktivity sociálneho charakteru.

• **Slovenské evanjelizačné stredisko pre masmédiá**, 811 06 Bratislava 1, Palisády 46, IČO 30806178, tel: 02/54 43 28 61, evs@evs.sk www.evs.sk

Vydáva evanjelizačné brožúry a knihy, pripravuje a vysiela evanjelizačné rozhlasové programy, pripravuje videokazety, vedie biblický korešpondenčný kurz. Stredisko vykonáva misiu medzi Rómami a väzňami, ako aj v zahraničí.

• **Spolok Martina Rázusa**, 031 42 Liptovský Mikuláš, Štúrova 1989/41, IČO 37810081, tel.: 044/5621 394, občianske združenie

Občianske združenie sa hlási k odkazu významného slovenského spisovateľa, dramatika, básnika, publicistu, evanjelického kňaza, politika, rodáka z Vrbice, dnes súčasťou Liptovského Mikuláša. Propaguje stále aktuálne dedičstvo duchovnej, umeleckej i politickej práce Martina Rázusa.

• **Nadácia Jána Amosa Komenského**, Na Šefranici 1273/22, 010 01 Žilina, IČO 30232031, tel.: 041/562 30 52, ivangantner@nexta.sk

Nadácia s celoslovenskou pô-

sobnosťou, od r. 1991 podporuje rozvoj cirkevného evanjelického školstva a všetkých foriem náboženského evanjelického vzdelávania a vedy, prispieva na vydávanie odborných zborníkov z oblasti histórie a prítomnosti cirkvi, podporuje rozvoj vedeckého života EBF UK.

• **Detská misia**, Legionárska 4, 811 07 Bratislava, IČO 17315123, cef@ba.psg.sk, tel.: 02/55 56 93 78, občianske združenie

Misijná organizácia zameraná na prácu s deťmi a dorastom. Detská misia vedie biblické korešpondenčné kurzy, organizuje kluby pre deti, letné tábory, vydáva evanjelizačnú literatúru pre prácu s deťmi v kresťanských cirkvách. Organizuje vzdelávanie pre pracovníkov s deťmi..

• **Vysokoškolské biblické hnutie**, Legionárska 2, 811 07 Bratislava, IČO 30810558, e-mail: vbh@vbh.sk, www.vbh.sk, tel.: 02/55 56 30 40, občianske združenie

Nadkonfesijná kresťanská organizácia zameraná na misiu, podporu duchovného života študentov a pracovníkov z akademického prostredia. Vydáva Spravodaj VBH. Vysokoškolské biblické hnutie je členom medzinárodnej organizácie IFES, v spolupráci s ktorou organizuje pre mládež anglický jazykový tábor, rôzne podujatia zamerané na evanjelizáciu a kresťanskú výchovu.

• **Ježiš pre každého**, Andreja Kmeťa 24, 934 01 Levice, IČO 30996970, e-mail: jpk@jpk.sk, jpk@stonline.sk, www.jpk.sk, tel.: 036/6310 270, občianske združenie

Medzicirkevné kresťanské osvetové združenie, ktoré prezentuje význam kresťanstva pre súčasného človeka prostredníctvom letákov, literatúry, chatu, otvorených klubov, dialógu a poradenstva, sociálnej práce, kampane ProChrist a JesusHouse.

Ako darovať dve percentá?

Sme radi, že aj v tomto roku máme príležitosť finančne podporiť združenia, nadácie, evanjelické školy, spoločenstvá, diakonické strediská, spolky, ktoré pracujú v našej Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku, alebo s nami v duchu ekumény intenzívne spolupracujú. V roku 2002 a 2003 sme mohli venovať jedno percento z našich daní niektorej vybranej organizácii.

V tomto roku však môžeme venovať až dve percentá z našich daní prijímateľovi, ktorý je zaregistrovaný Notárskou komorou SR v centrálnom zozname prijímateľov. Dve percentá môžu venovať zamestnanci, ktorým bolo vykonané ročné zúčtovanie dane z príjmu a výška dvoch percent zo zaplatenej dane (z tohto potvrdenia) nie je nižšia ako 20,-Sk.

Dve percentá však môžu venovať aj právnické osoby a tiež tí, ktorí si sami podávajú daňové priznania. Tlačivá a bližšie informácie nájdete na internetovej stránke: www.rozhodni.dk, ako aj na www.ecav.sk.

Viaceré organizácie, ktorým môžete finančné prostriedky poukázať, majú už vopred vyplnené tlačivá a dávajú ich k dispozícii. Umiestňujú ich aj na svojich webových stránkach. Na tlačivá sa vypisuje názov príslušnej organizácie, jej adresa, IČO a právna forma.

Zamestnanci vyplnené tlačivá (potvrdenie a vyhlásenie) môžu odovzdať alebo zaslať poštou na príslušný daňový úrad najneskôr do 30. apríla 2004. Osoby s iným príjmom, právnické osoby do 15. apríla 2004.

Veríme, že aj tento rok využijete možnosť podporiť organizácie, ktoré pracujú na misijnom, diakonickom poli, vychovávajú, vzdelávajú naše deti a mládež v cirkevných evanjelických školách, pomáhajú rozvíjať kresťanské hodnoty a vnášajú do spoločnosti Kristov duch pokoja, porozumenia a priateľstva.

ČO SA UDIALO

december - bolo vykonané utesnenie okien na budove našej fary.

8.12.-13.12. - uskutočnilo sa 6 stretnutí v rámci Adventného modlitebného týždňa. Jednotlivé večery sa niesli v duchu textov približujúcich pojem „DVERE - BRÁNA“ v Biblii.

12.12. - zborový farár poslúžil výkladom Božieho slova na tému „Ježiš je pravda“ (J 14,6) v rámci adventného misijného večera v Oravskej Porube.

13.12. - konalo sa predvianočné upratovanie kostola, farského areálu a zborových priestorov fary, na ktorom sa zúčastnilo čosi vyše 10 dobrovoľných brigádnikov - sestier a bratov z nášho cirkevného zboru. Ďakujeme!

15.12. - v Ružomberku sme sa vo viere vo vzkriesenie rozlúčili s Jánom Fidirichom - dlhoročným aktívnym členom nášho zborového spevokolu, ktorý náhle dokonal 10.12. vo veku 71 rokov.

16.12. - na večerných adventných službách Božích v kostole boli po predchádzajúcej príprave konfirmovaní 1 dospelý brat a 2 dospelé sestry.

18.12. - v zborovej sieni sa konal predvianočný večierok pre konfirmandov. Programovo ho pripravili Zuzka Jarabová, Slavo a Katka

Lukáčovci, Janko Laco a Martinka Camberová.

25.12. - na nešporných službách Božích v Liskovej poslúžili vianočným programom liskovské deti. Program s nimi nacvičila Ing. Zuzana Jarabová.

26.12. - na hlavných službách Božích poslúžili vianočným programom mladšie i staršie deti z besiedky a boli im odovzdané vianočné balíčky (dostali aj MC kazetu s detskými kresťanskými piesňami).

26.12. - konalo sa vianočné spoločné stretnutie mládeže a dorastu spojené so vzájomným obdarovávaním sa.

31.12. - v Liskovej, v príbytku manželov Sl. a K. Lukáčovcov sa od 21.30 hod. konalo silvestrovské stretnutie mládeže - spoločné očakávanie Nového roku. 11 prítomní mládežníci /z 15 zúčastnených/ doň vstúpili prijatím Večere Pánovej, ktorú im prislúžil zborový farár. Za poskytnutie priestorov ďakujeme!

11.1. - táto nedeľa bola v celej našej cirkvi Nedeľou misie. Ofera z nedele bola venovaná na zahraničnú misiu našej cirkvi. Vyniesla 3.100,-Sk.

17.1. - Zuzana Jarabová sa v Martine zúčastnila Valného zhromaždenie Spoločenstva evanjelickej mládeže.

20.1. - na Mestskom úrade sa

uskutočnilo novoročné stretnutie primátora mesta s predstaviteľmi kresťanských cirkví v Ružomberku. Náš zbor zastupoval zborový farár.

20. a 22.1. - uskutočnili sa dve ekumenické modlitebné stretnutia v rámci Ekumenického týždňa modlitieb za jednotu kresťanov. Prvé bolo v zborovom dome BJB (20.1.), kde zvestou Božieho slova poslužil náš zborový farár. Druhé zhromaždenie sa konalo v našej zborovej sieni (22.1.) - kázal Tomáš Kohút - kazateľ BJB. Ofera z posledne menovaného stretnutia bola venovaná pre Evanjelickú alianciu. Vyzbieralo sa 539,-Sk.

24.1. - zborový farár sa v Poprade zúčastnil rokovania Výboru pre rómsku misiu ECAV.

26.1. - konalo sa stretnutie s rodičmi konfirmandov z 2. ročníka.

28.1. - zborový farár sa v Bratislave zúčastnil rokovania Výboru Evanjeli-

začného strediska pre masmédiá.

2.2. - konalo sa stretnutie s rodičmi konfirmandov z 1. ročníka.

18.2. - zborový farár sa v Prešove zúčastnil stretnutia ev. duchovných Východného dištriktu s biskupom VD ECAV Igorom Mišinom.

28.2. - sestra presbyterka Helena Lukáčová sa v Martine zúčastnila na seminári o archívnictve.

1.3. - zborový farár sa v Bratislave zúčastnil rokovania Bohoslužobného výboru ECAV.

5.3. - za účasti veriacich zo zboru BJB sa v našej zborovej sieni konalo modlitebné stretnutie v rámci Svetového dňa modlitieb žien. Modlili sme sa najmä za Panamu. O tejto krajine boli na stretnutí premietnuté tiež diapozitívy. Ofera bola určená pre stredisko Ev. diakonie Domov - Penzión pre dôchodcov Hontianske Moravce; vyniesla 505,-Sk.

Aj smiech je Boží dar

Rozprávajú sa kresťan so Židom o prameňoch svojej viery. Kresťan vraví: - Raz som bol na rybačke, na malej loďke veľmi ďaleko od brehu. Zrazu sa strhla búrka a vlnobitie smrteľne zmietalo loďkou. Nestratil som však vieru v Ježiša, Boh vypočul moje modlitby a búrka nado mnou ustala. Odvtedy som skutočným kresťanom a učím aj svoje deti poznávať pravú vieru.

- Ja som raz išiel po hlavnom námestí vo svojom najlepšom obleku, - hovorí Žid . Z ničoho nič sa predomnou objavilo akési čierne vrecúško. Zdvihol som ho a nakukol dovnútra. Bolo plné tisícoviek. Myslel som si, že prišiel môj koniec. Bola totiž sobota a v sobotu my Židia nesmieme zaobchádzať s peniazmi. Ale nestratil som vieru začal som sa modliť k Bohu... a zrazu na sto metrov okolo mňa bol štvrtok. *(prezaté z internetu)*

Neprehliadnite

OZNAMY

ÚRADNÉ HODINY NA EV. A. V. FARSKOM ÚRADE (A. Bernoláka 11):

Pondelok, streda, piatok: 9.00 hod.-11.30 hod.; telefón: 044/432-21-98

- NEDELNÚ KÁZEŇ v písomnej podobe je možné prevziať pre tých, ktorí už do kostola prísť nevládzu v kancelárii fary.
- V kostole po službách Božích alebo priamo na fare si môžete kúpiť výbornú knihu **PREŽIŤ V LAODIKEI** (100,-); podnetné biblické výklady: **PRI PRAMENI** (227,-), tiež knihy: **Volanie s predvoľbou nebo** – modlitby pre mládež (160,-); **Katechizmus** – moderné spracovanie Lutherovho malého katechizmu (120,-); **Spoveď pri Verdune** – výborné príbehy zo života (50,-); **Základná škola utrpenia** - 26 úvah o zmysle utrpení pre každého, kto sa stretáva s trápením rôzneho druhu (30,-); **Evanjelická encyklopédia Slovenska** (550,-); pre mládež: **Čisté zlato** – o olympijskom víťazovi Erikovi Liddelovi (120,-); pre deti rozprávku od L. Fričovského **Sťahovaví snehuliaci** (115,-), **detskú Bibliu** (veľký formát, ilustrovanú za 100,-) **Divy Pána Ježiša** (65,-Sk). **K dispozícii sú aj Biblia, Ev. spevník, Funebrál a Pašie i ďalšia duchovná literatúra.**

Máte tiež možnosť vypožičať si z rozsiahlej zborovej knižnice knihy a evanjelické časopisy, náboženské prednášky na magnetofónových kazetách. Časť zoznamu kníh nájdete na: <http://ecav.rbk.sk>

- Tých, ktorí už pre vysoký vek alebo zdravotné problémy nevládzu prísť do kostola, a majú záujem prijať sviatosť Večere Pánovej (VP) v domácnosti, prosíme, aby telefonicky alebo prostredníctvom svojich blízkych kontaktovali náš farský úrad.

- **Prosíme vás, aby ste pri zmene vašej adresy, oznámili tento fakt na náš farský úrad. Ďakujeme vám!**

POZÝVAME NA

- **Stretnutie pre rodiny: 1.5.2004** v Ďanovej /okres Martin/. Host: Jirko Kaleta z Českého Těšína.

- **Celoslovenské stretnutie ev. mládeže v Leviciach 30.6.-4.7. 2004.**
Téma: Pozri sa na svet inými očami.

- **Letný tábor pre deti: 24.-31.7. 2004 v Matejkovej pri Brezovej pod Bradlom.**

- 9. Deň Východného dištriktu ECAV (25.7.) v Tatranskom senioráte, na ktorý plánujeme autobusový zájazd.

-Letný tábor pre rodiny: nástup v nedeľu 22.8. 2004 odopoludnia (začína sa večerou). Ukončenie: v sobotu 28.8.2004 obedom. Miesto: Počúvadlo pri Banskej Štiavnici. Ceny: dospelá osoba: 300,-Sk/deň (celodenná strava a ubytovanie); dieťa: 260,-Sk/deň (celodenná strava a ubytovanie).

Náklady na uvedené podujatia bude účastníkom náš zbor čiastočne do-
tovať. **Prihlásiť na podujatia sa môžete na našom farskom úrade.**

INFORMUJEME

• V Písme Svätom nachádzame múdrosť pre život. Jestvujú rôzne formy, ako z prameňa tejto múdrosti čerpať. V našej ev. cirkvi jestvujú dve združenia, ktoré ponúkajú **biblický korešpondenčný kurz**. Srdečne vám odporúčame zapojiť sa do neho. Kontaktujte náš farský úrad alebo priamo spomínané dve združenia:

(1) Slovenské evanjelizačné stredisko pre masmédiá, 811 06 Bratislava 1, Palisády 46, IČO 30806178, tel: 02/5443 2861, evs@evs.sk, www.evs.sk

(2) Evanjelický mediálny program, Kpt. Rašu 2, 841 01 Bratislava 42, IČO 30790841, tel.: 02/6453 4194, emp@ecav-emp.sk; www.ecav-emp.sk

• Združenie umelcov BonArt (Nám. SNP 7, 917 01 Trnava e-mail: zecavtt@stonline.sk) poriada v **Škole v prírode v Lazoch pod Makytou**

1. Detskú výtvarnú akadémiu (DKA) v dvoch turnusoch:

I. turnus: 5.7. - 11.7. 2004;

II. Turnus: 12.7 - 19.7.2004.

Cieľ DKA: Naši ev. výtvarníci otvoria školopovinným deťom svet umenia. Rozsiahla ponuka umeleckých prostriedkov sľubuje veľmi zaujímavé hodiny. Okrem klasických techník: ceruzky, tempery, akvarely, pierka, pastely, budú deti skúšať kompozíciu s papierovými objemami, asambláž, experimentovať s rôznymi materiálmi na kartóne, skrátka zažívať malé zázraky.

Cena týždenného pobytu je 3.500Sk za dieťa (v cene je zahrnuté ubytovanie, 5x denne strava, školské a výtvarné pomôcky, duchovno-biblicko-relaxačný program, školné).

• **Cirkevný príspevok na r. 2004 (CP)** sa bude prijímať v zborovej sieni ev. fary po nedeľných službách Božích v mesiacoch apríl až máj. Jeho výška je 200,-Sk/ročne na pokrsteného člena nášho zboru. Pokiaľ sú v rodine 3 alebo viac nezaopatrených detí, rodina platí CP len za dve deti. Tých, ktorí CP mienia uhradiť bankovým prevodom na účet nášho zboru (č. 0056711346/

0900 v SL. SP. Ružomberok) prosíme o avízo o platiteľovi a účele platby. Bez neho dochádza k problémom pri identifikácii. Ďakujeme za porozumenie!

Podujatia (nielen) počas Pôstu a Veľkej noci 2004

- vo štvrtok o 18.00 hod. sa v zborovej sieni konajú pôstne večierne
- 21.3. - IV. pôstna nedeľa - 10.00 hod.: služby Božie
- 21.3. - IV. pôstna nedeľa - 15.00 hod.: LISKOVÁ (EZD) nešporné služby Božie so svedou a VP
- 22.3.-27.3. - pondelok až sobota: Pôstny modlitebný týždeň: modlitebné pobožnosti sa konajú v zborovej sieni o 18.00 hod.
- 27.3. - sobota: 8.30 hod.: Predveľkonočné upratovanie kostola
- 28.3. - V. pôstna nedeľa - Smrtná: 8.45 hod.: sved' a VP
- 28.3. - V. pôstna nedeľa - Smrtná: 10.00 hod.: pašiové služby Božie
- 4.4. - VI. pôstna nedeľa - Kvetná: 10.00 hod.: pašiové služby Božie so svedou a VP
- 4.4. - VI. pôstna nedeľa - Kvetná: 14.15 hod.: L. ŠTIAVNICA - (dom č. 66): nešporné služby Božie so svedou a VP
- 4.4. - VI. pôstna nedeľa - Kvetná: 16.30 hod.: LIKAVKA - (DDô): nešporné služby Božie so svedou a VP
- 5.4. - pondelok: 9.00 hod.: LIKAVKA - (DDô): sved' a VP prisluhovaná po izbách pre chorých a nemobilných
- 6.4. - utorok: 18.00 hod.: Biblická hodina pre dospelých /3. List Jánov/

8.4. - Zelený štvrtok: 18.00 hod.: sved' a Večera Pánova

9.4. - Veľký piatok: 10.00 hod.: pašiové služby Božie; po ich skončení (asi o 11.10 hod.): sved' a Večera Pánova

11.4. - Veľkonočná nedeľa: 10.00 hod.: služby Božie

12.4. - Veľkonočný pondelok: 10.00 hod.: služby Božie

24.4. - sobota: seniorálne stretnutie staršej mládeže (nad 17 r.): Dovalovo

1.5. - sobota: Stretnutie rodín v Ďanovej (okres Martin)

20.5. - štvrtok: 18.00 hod. služby Božie: Vstúpenie Krista Pána

22.5. - sobota: 17.00 hod.: skúška konfirmandov so svedou a VP pre ich príbuzných

23.5. - Nedeľa po Vstúpení: 9.30 hod.: sl. Božie - KONFIRMÁCIA

SRDEČNE VÁS POZÝVAME!

DEDIČSTVO - občasník Cirkevného zboru Ev. cirkvi a. v. v Ružomberku, určený pre jeho vnútornú potrebu. **Ročník VIII., číslo 1/2004. Náklad:** 825 výtlačkov. **Redakčný kruh:** Karol Dzuriak, Zuzana Jarabová, Majka Martinková, Janka Mrázová, Martin Šefranko - zodp. redaktor. **Redakcia:** Ev. a. v. farský úrad, A. Bernoláka 11, 034 01 Ružomberok, **tel.: 044/432 21 98;** e-mail: jonki@bb.telecom.sk <http://ecav.rbk.sk>
Nepredajné. Pre orientáciu tých, ktorí chcú svoj zborový časopis podporiť: náklady na výtlačok sú 21,- Sk. **Uzávierka** tohto čísla bola 13. marca 2004. **Grafická úprava a tlač:** Monika Benešová - MONABENE, 0903/73 61 40, Košice.

Od:

EVANJELICKÝ A. V.

FARSKÝ ÚRAD

A. Bernoláka 11

034 01 RUŽOMBEROK

tel.: 044/43 22 198

e-mail: jonki@bb.telecom.sk

<http://ecav.rbk.sk>